

GAYDA

SAYI 1 | Temmuz 2024 | Edebiyat, Mizah, Sanat, At, Avrat, Bacanak

BENİ KANDIRABİLİRSİN AMA ALMANLARI ASLA

Sinan Güngör

Bu kahve muhabbeti son yıllarda aldı başını gitti. İkinci nesil, üçüncü nesil derken granül kahveye burun kıvrır olduk. Daha öncesini hatırlamıyorum ama hafızamda yer eden en eski popüler kahve, Starbucks'ın yaygınlaştığı döneme dayanıyor. Sosyal medya için mükemmel bir materyaldi Starbucks bardakları. Retrica, Facebook ve Starbucks bardağı üçlüsü çok bomba bir kombinasyondur. Şimdi Facebook'a da burun kıvrıyorsunuz gerçi de, o da başka bir günün konusu olabilir. Neyse, benim için sadece Retrica ve Facebook vardı o dönemler. Ben de popüler olan her şeye karşı, biraz da yalandan otantik bir çocuk olduğum için Starbucks'ı reddediyordum. Facebook'u da ana akımlara karşı bir propaganda aracı olarak kullanıyordum. Bu ne yaman çelişki anne? Tabi popüler düşmanlığı külliyan yalan, yalnızca ana akımlara katılmak için fazla utangaç ve özgüvensizdim. Halam ve eniştemle, ki enişte

denmesini hiç sevmez, ben de sevmem; enişte nedir ki? Ama işte halam ve halamın kocası deyince de boşanmış kadının eski kocasından çocuklarının babası diye bahsetmesi gibi

Özür dileyeceğine silsene,
sanki daktiloda mı
yazıyorsun, diyebilirsiniz.
Deyin, rahat olun, burası
ziyadesiyle lakayt,
ciddiyetsiz, laubali bir
ortam.

bir durum oluyor. O yüzden biz eniştime gelecek şekilde enişte diyelim. Genellikle kelime oyunları ve şakalarında görece başarılıyım da bu olmadı, özür dilerim. Özür dileyeceğine silsene, sanki daktiloda mı yazıyorsun, diyebilirsiniz. Deyin, rahat olun, burası ziyadesiyle lakayt, ciddiyetsiz, laubali bir ortam. Tabi ki sizin fikrinizi beyan etmeniz bu ortamı ciddiyetsiz yapmıyor ve size fikir beyan özgürlüğü veren

şey de bu ortamın ciddiyetsizliği değil. İkisi arasında bir korelasyon da yok. Yalnızca komik olmayan kelime şakamı silmediğim gerçeğini size unutturmaya çalışıyorum. Şimdi de diyebilirsiniz ki, ee hatırlattın işte! Deyin, rahat olun, burası ziyadesiyle salaş, sade, rahat bir ortam. Ama loş ışık sevdanız varsa bu ortamdan uzak durmanızı tavsiye ederim, zira ben loş ışık hiç sevmem. Sen misin buranın zaptiyesi diyebilirsiniz. Demeyin, burası ziyadesiyle buranın zaptiyesinin ben olduğum bir ortam.

Eniştem ve karısına gelecek olursak; bir gün hep birlikte bir alışveriş merkezine gitmiştik. Sağ olsunlar beni küçükken çok gezdirdiler. Daha doğrusu küçükken halam beni çok gezdirdi, eniştemi tanıdığımda 11-12 yaşlarındayım. Halam eniştemi tanıdığında da 11-12 yaşlarındaydım. 11 miydin 12 miydin diyebilirsiniz. Deyin, rahat olun, burası ziyadesiyle soru cevap bir ortam. Ancak buna cevap vermeyeceğim.

Devamı 3. Sayfada...

Mihri Belsiz

ATASÖZLERİ KÖŞESİ

B Bir Adnan Kaymak kolay mı yetişiyor: (1) Türk futbolunda gençlere yeterince önem verilmediğini anlatır. (2) Altyapı ve kanalizasyon sorunlarına işaret eder.

C Camı kaşık çekmek: (1) Trenleri izlemenin verdiği hazı özlemek. (2) Bağımlı olma isteği.

H Halayda Ters Durmak: Bazı sorunları çözmek için kutunun dışından bakmak gerekir.

ALTIN ÇOK ABARTILIYOR

Mahdure Kaymak

Bu ay kenara biraz para atabildim. Gelen zamlar falan daha etkiye yansımada mı yoksa bütün ay koca bir hödük gibi evde oturdum ondan mı bilmiyorum ama atabildim yani. Geçen gün metroda gençlerin "abi dolar alcan yuro alcan" tipindeki konuşmalarından da etkilenerek, bu parayla bir şeyler almaya karar verdim. Banka uygulamamı açtım; dolara, avroya falan baktım, yüksekten alıp düşükten satıyormuş baya, döviz bürosundan alırım dedim. O sırada gözüme altının fiyatı çarptı: 1994 lira. Bir gramcık altın 1994 lira eder mi, ediyor.

Altının fiyatının bana uğrattığı şoktan sonra şunu fark ettim, bir işveren asgari ücretli çalışanına maaşını altın cinsinden vermek istese, çalışan aylık 8.5, yıllık 102 gram altın kazanabiliyor. Koca bir çalışanın yıllık emeği 100 gram

altın anca ediyor. Bunu da biraz düşününce kendimi demir ve kağıt paralardan önceki dönemlerde gibi hissettim. Koca bir ay, patron ne derse yapmışsın o da sana bir kese içinde varlığını ayırt edemeyeceğin kadar az miktarda sarı metallerden veriyor. Peki altın neden bu kadar değerli? Nadir bir metal tamam da, her nadir element toplumda bu kadar değer görüyor mu? **Uranyum da nadir, hiç babannenizin kolunda uranyumdan takılar gördünüz mü? Çocukluğunuzda anneniz yastık altına iridyum atar mıydı?** Demek istediğim o ki, bence altının götünü biz kaldırıyoruz.

Bildiğim kadarıyla altın elektronikte kullanışlı bir alet. İyi bir iletken diye biliyorum. Ama yine de altının bu kadar toplum nazarında önemli olmasının anlamı yok. Bundan bir buçuk yüzyıl önceye gittiğimizde altının bahsettiğim kullanışlılığı kayboluyor. Altın çok sert bir metal değil, kılıçtır zırhtır kullanımı mantıklı olmaz. Hele altından bir ok yapmaya kalkarsanız, muhtemelen hayatınızın en büyük hatasını yapmış olursunuz. Altından askeri amaçlar

dışında, basit aletler de yapılmaz bence, alet yapmak için fazla nadir. Geriye bizim de bildiğimiz takılar kalıyor tek. Parlak ve sarı bir metal güzel duruyor dedik, işlemek için tonla zahmete girdik, takılar yaptık tamam, peki neden bu kadar pahalı yaptık bunu? **Gollum muyuz kardeşim biz, parlak sarı bir metale bu kadar çok değer atfediyoruz?** İşte burada diyeceğim şey bu, altın çok genel kullanımda çok gereksiz bir şey ve biz nedensizce aşırı abartıyoruz. Teşekkür ederim iyi günler dilerim.

Beklentileri Beklemek

Sinan Güngör

Bilmiyorum neler doğru neler yanlış
Yalnızca çürümeye
yüz tutmuş muz misali
beklemedeyim
Ya yenmeyi bekliyorum
ya da çöpe gitmeyi
Saat 1 oldu mu içimi bir
hüzün sarar
Çünkü o saatte gelir
belediyenin çöp
kamyonu
Geleceği varsa göreceği
de var tabi
Ama ben yalnızca bir
muzum
Çok şey vaat edemem

HERKESİN RÜYASI: KİMİNDİ

Kalas Kalker

Kiminda, zamanın dokunuşundan uzak, doğanın esintisinin hissedildiği büyümlü bir bölgedir. Bu gizemli topraklar, mistik dağları, yeşil vadileri ve berrak göletleriyle tanınır. Bu diyarda aşk, arzu, ve keyif hüküm sürer.

Bu topraklarda yaşayanlar, doğayla iç içe bir hayat sürerlerdi. Kiminda'nın huzurlu atmosferi, onları sevgiyle birbirine bağlıyordu. Arzu dolu dağların zirvelerindeki tapınaklarda, doğanın gücü ve kutsallığı anlaşılmaya çalışılır, mistik güç her an hissedilirdi.

Ancak, bir gün, geleneksel yaşam tarzlarına bir gölge düştü. Para ve maddiyat Kiminda'nın huzurunu tehdit etti. Endüstriyel tesisler, gökyüzünü kirletti. Doğanın sessizliğini bozuldu ve Kiminda, masumiyetini kaybetmeye başladı. Topluluk, farklı inançlar, değerler ve yaşam tarzları nedeniyle ayrılık yaşadı. Uzun süre bir arada yaşamış olan toplum, bu ayrılıkla sarsıldı.

Ancak, buna rağmen, Kiminda halkı direndi. Aşkla, arzuyla ve keyifle, doğanın güzelliklerine sahip çıktılar. İçlerindeki para hırsını sevgiyle yok ettiler. Toplum, geleneksel değerlerini ve arzu dolu yaşamlarını yeniden kazanmak için bir araya geldi ve tüm kaygılarından arındı.

Sonunda, bu büyümlü bölge mistik bir aşkla tekrar canlandı. Kiminda'nın vadilerinde, temiz nehirlerde, çiçek dolu tarlalarda sevgi ve arzu eski parlaklığına kavuştu. Bu diyar, her anında arzu ve aşkı barındıran, huzur ve mutlulukla dolu bir yer olarak anılmaya devam etti.

Güneş sıcağı,
Kiminda'nın kumları,
Arzuyla yanar.

Rüyalar uçar.
Kiminda'nın dağları,
Büyük keyif var.

Çiçek kokusu,
Tüm arzularla dolu,
Kiminda bahar.

Kiminda orman,
Arzuların gölgesi,
Kuşların sesi.

Kiminda gölü,
Aşkın yansımasıyla,
Büyülenmiş su

Aşkın rüzgarı,
Kiminda vadisinde,
Kalbe dokunur.

Dağlarda yankı,
Kiminda'nın zirvesi,
Aşkla sarhoştur.

Ben Ayak Seviyorum

Durant Emmi

Ben ayak seviyorum
Kimisi taraklı
Kimisi büyük kimisi otuz altı
Ben ayak seviyorum

Ben ayak seviyorum
Sürüyorlar renk renk ojeleri
Ne de güzel görünüyor
parmakları
Ben ayak seviyorum

Ben ayak seviyorum
Bazen oluyor bilekte halhal
Bazense ayakta seksi bir çorap
Ben ayak seviyorum

Ben ayak seviyorum
Margot Robbiedir bu işin şahı
Ah şimdi burda olsa yemeyip
yanında yatmalı
Ben ayak seviyorum

Ben ayak seviyorum
Bazen narin öpücüklerle
Bazen hoyrat dil darbeleriyle
Ben ayak seviyorum

Ben ayak seviyorum
Biliyorum bir çoğunuz
iğrendiniz
Ama ayak sevmezseniz eksik
öleceksiniz
Ben ayak seviyorum

Ben ayak seviyorum
Şu zincirleri kırın artık ey
dostlar
Geçin aynanın karşısına ve
bağırın
BEN AYAK SEVİYORUM

Seskiterpen: İstanbul Bölüm 1

BEN NİJERYA'DA YAŞAMAK İSTİYORUM

Adnan Kaymak

O cennet diyarına adım attığımdan beri hayatım değişti, özlemlerimle yanıp tutuşuyorum. Sıcak çok pis yakıyor ama olsun, o topraklarda dolaşmak bana cenneti yaşıyor. Güneş adeta tenime işliyor, ruhumu ısıtıyor. Memleketin her köşesi ayrı bir güzellik sunuyor. Sivrisinekleri bile bambaşka yahu, ısırtıyor ama bir Afrika büyüğü var sanki. Vızıltıları bir ninni gibi kulağımda yankılanıyor. Gölleri, nehirleri, şelaleleri... Hepsı birer tablo gibi. O sulara dalıp ruhumu yıkamak, doğanın kucakında yeniden doğmak istiyorum.

Nijerya'da insan gibi hissediyorum kendimi. Saygı var, sevgi var, her şey var. İnsanlar sıcakkanlı ve misafirperver, her daim yardım etmeye hazır. Yemekleri efsane. Aynı zamanda iç huzurun adresi de burası. Camileri, kiliseleri, türbeleri... Delicesine dua etmek istiyorum. Hepsı ruhuma huzur veriyor. Farklı inançların bir arada barış içinde yaşadığı bir cennet köşesi adeta.

Hiçbir şey engel değil Nijerya'ya dönme isteğime. O topraklarda vatan sevgisini en yoğun şekilde yaşıyorum. Kalbimde bir özlem var, Nijerya'yı haykırıyor. At arabalarına binmek, özgürce dolaşmak istiyorum. Sünnet düğünlerinde çılgınlar gibi dans etmek, o coşkuya ortak olmak istiyorum.

Tekrar o topraklara basmak, o sıcaklığı hissetmek, o insanlarla bir araya gelmek için sabırsızlanıyorum. Nijerya hasretiyle yanıp tutuşuyorum.

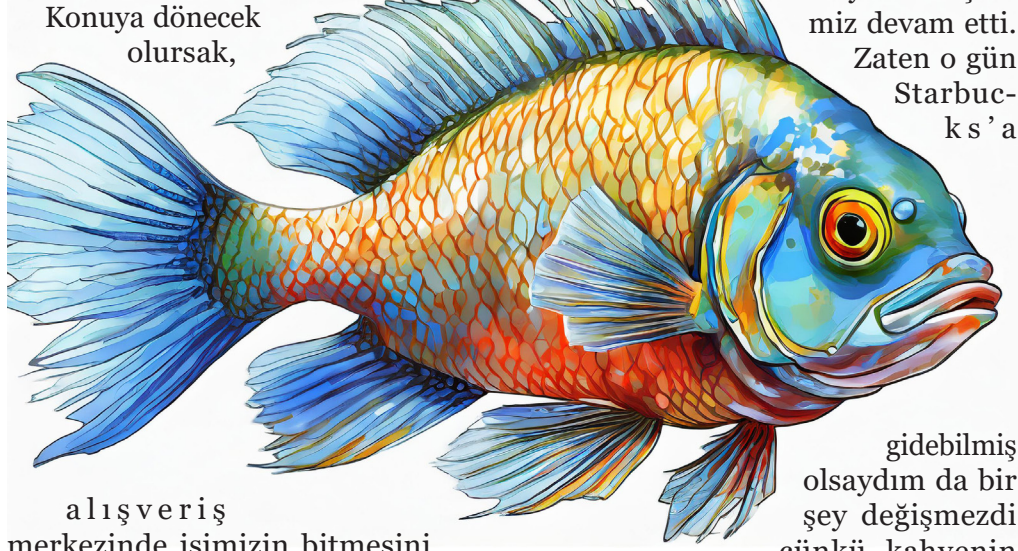
Yani şimdi Nijeryaya gitmek dururken neden kalasın ki? Evet belki kalasın buradadır ama o kadar dedim, sivrisinekleri bile bi başka oluyor. Hadi gel, Nijerya'ya gidelim, kahve içip mısır lapası yiyelim, o muhteşem coğrafyanın tadını birlikte çıkaralım.

BENİ KANDIRABİLİRSİN AMA ALMANLARI ASLA (devamı)...

...Yine de buna cevap vermiyor olmam buranın soru cevaplılığında bir şey eksiltmez. Neyse, bir bakıma promosyon yeğendim. **Sağ olsun eniştem de enişten duygularıyla bana yeğen olarak sahip çıktı. Şşş, çaktırmayın.**

İşte hep birlikte alışveriş merkezine gittiğimiz bir gün, halam çıkışta Starbucks'a oturalım dedi. Bunu duyunca ana akım karşıtı ben çok heyecanlandım. Ama çaktırmadım, yakışmazdı bize Starbucks'a gideceğiz diye heyecanlanmak. Ama bardağı kadrja alarak fotoğraf çekilmek istediğimi sesli olarak dile getirdiğimi hatırlıyorum. O zamanlarda damarlarımda dolaşan hipokrasiyi, ki Türkçede böyle kullanılmadığına eminim ancak iki yüzlülük demeye de dilim varmıyor, 20'li yaşlarımda sanayi tipi blendera atıp biraz muz ve sütle karıştırmak suretiyle parçalama-ya çalışıyorum, başarılı da oluyorum. Samimiyet birinci önceliğimiz; ikincisi hijyen, üçüncüsü rock'n'roll. Biraz önce telefonu elime aldım da Bingöl'ün haritadaki yerini bulamayacağımı fark ettim.

alışveriş merkezinde işimizin bitmesini dört gözle bekliyordum ve sonunda o an gelmişti. Ancak direkt eve dönmeye karar verildi. Halama Starbucks'a gitmeyecek miydik diye sormuştum ama tam ne demişti hatırlamıyorum. Yorulduğumuzu söylemiş olabilir, yalan olmasın. Ya da bir şeye yetiyeceğizdir, inanın hatırlamıyorum. Bu arada alışveriş merkezini de belirteyim bari: Mersin Forum. Bunu başta söylemedim ki heyecanı kaçmasın. Şaka şaka. Ancak Mersin Forum'un benim için iki önemi var. Birincisi, hayatımda bir lüks arabayı ilk kez orada görmüştüm ama hangi lüks arabaydı hatırlamıyorum. Ben lüks arabaya lüks araba demem lüks araba benim olmadıkça. İkincisi, girişinde bir tane akvaryumcu vardı. Çok güzel Amerikan ciklitleri vardı. Onun doğrusu ciklittir. Akvaryumcularda ve akvaryum hobisi üzerine kurulmuş olan Facebook gruplarında bolca ciklet denir. Şimdi ufak bir Google araması yaptım da herkes ciklet yazmış. Belki de ben yanlış biliyordum, cichlid kelimesi Türkçeye ciklet olarak yerleşmiştir, bilemem. **Ama ne demiş atalarımız: Never Google your fish.** Fish kelimesinin çoğulunun

fish olduğunu öğreneli çok olmadı. Az da olmadı ama çok hiç olmadı. Ayrıca ortasında vurgulu bir "k" harfi barındıran kelimeler beni sinirlendiriyor: Çiklit, ciklet, fiskos, fiskıdak. Annem burun deliğinin kenarında kalmış ve kurumuş sümük parçasına fiskıdak der. Belki yöresel bir şeydir ancak benim öfkem yöresel değil, yalnızca ortasında "ı,i"den önce veya sonra "k" kullanılan kelimelere karşı bir öfke. Mesela sümük yerine mukus diyebilirdim ve bu beni "mikis" kadar rahatsız etmezdi. Hele "mıkıs" kadar hiç etmezdi. Belli bir yöre bu tarz kelimeleri çok kullanıyorsa, bağışlasın ve lütfen kişisel algılamasın. Yöresel hiç algılamasın. Sözüm yöreden dışarı. Ciklet kelimesi ile ilgili iki sıkıntımdan bahsettim. Üçüncüsü de şudur ki, sakız hayatta en nefret ettiğim ikinci şey. Birincisi ise samimiyetsizlik. Yarası olan gocunur, samimiyet kavramından çok bahsettiğime göre bende de bir sıkıntı var demek ki. Sakızın ne kadar sevimsiz bir şey olduğu gerçeğini bir kenara bıraktığımızda, kelimenin kendisi de az önce saydığım "k" kriterlerine uyuyor. İşte kısacası ilk kez Türk kahvesi ve granül kahve dışında bir kahveyle tanışma ihtimalim böylelikle rafa kalkmıştı. Ama zaten motivasyonum kahve de değildi, o yüzden üzülüyorum. Motivasyonum kahve olsa da üzülmezdim zaten.

O olaydan sonra yıllarca granül kahveyle seviyeli ilişkimiz devam etti. Zaten o gün Starbucks'a

gidebilmiş olsaydım da bir şey değişmezdi çünkü kahvenin yapıldığına dair en ufak bir fikrim olmayacaktı. Granül kahve ile ilişkimiz gerçekten de seviyeli oldu. Yıllarca ilk seviyede kaldık. Tahmin edebileceğiniz üzere standart 3'ü 1 arada. Lap diye kaynar suyu üzerine dökerdim, fena da olmazdı. Suyu biraz bekletip derecesinin düşmesini sağlamam gerektiğini öğrendiğimde yeni seviyeye geçmiştik. Ama kahveyle ilişkimizdeki en büyük gelişmelerden biri, çayda şekeri bıraktıktan sonra kahvede de 2'si 1 arada'ya geçmek oldu. Bu olay öncesine kadar 3'ü 1 arada'daki üçlünün ne olduğunu bile bilmiyordum. Marketlerde kavanozlar da ve büyük paketlerde satılan Nesca-felerin ne olduğunu, Coffee Mate'in ne işe yaradığını hiç bilmiyorken, küçücük pakette bir arada olan üçlünün ne olduğunu öğrenmemle birlikte muazzam bir aydınlanma yaşamıştım. Sade granül kahve alınıp içilmezdi bizim evlerde, ama ne hikmetse o cam kavanozlar baharatlığa dönüşmüş vaziyette mutfak dolaplarında kendilerine yer bulurdu. Neyse, uzun süre 2'si 1 arada ile takıldıkdan sonra halamın muzlu Frappe

yapmasıyla hayatımda yeni bir sayfa açılmıştı. Kahve soğuk da tüketilebilen bir şeymiş! Üstelik muzlu! Muz aromalı tüm yiyecek ve meşrubatlara bayılırım. Bir tutku meselesi bizimki. Halamın yıllar önceki Starbucks fake'i sonrası bu hamlesi çok güzel olmuştu. Bir sonraki aşamada, sade granül kahve tüketmeye başlamıştım. **Kahvem ne kadar koyuysa o kadar gurme hissediyordum kendimi.** Kahvenin renginin verdiği gereksiz özgüvenin yanı sıra, gerçekten de kahvemi acı ve koyu seviyordum. 17 yaşındayken Starbucks gündemime tekrar girmişti. Çok sevgili dostum Barış sayesinde, kendisine buradan selam olsun, o kadar bahsettik selam yollamadık halam ve enişteme de selam olsun. İşte bazen bazı şeyler için çok geçtir. Ben yazının en başına geçip halamgile selam yollayamaz mıydım? Yollardım. Ama o zaman samimi olmazdı. **Ben rol yapmayı hiç sevmem. Ama çok güzel rol yaparım.** Kamera karşısında ve sahnede yapamayabilirim. Ama ne demiş Candice Night: "Sing for me now, all the world is a stage". Bu biraz dine çok iyi hâkim olduktan sonra ateist olmaya benziyor. Ben de çok iyi yalan söyleyebilme ve rol yapabilme kabiliyetlerine sahip olmama rağmen asla yalan söylemeyi tercih etmem, ancak rol yapmak zorunda olduğumuz durumlar ister istemez oluyor. Bu benim suçum değil. Ama yalan söyleseydim bu benim suçum olabilirdi. Şimdi bakınca, dine hâkim olup ateist olmakla alakası düşündüğümünden daha azmış. Bu örnek cebimde dursun, sonra kullanırım. Neyse, bir akşam vakti Adana'da Turgut Özal Caddesi'nde yürürken, Barış dedi ki hadi Starbucks'a gidelim. Tam olarak cümleyi böyle kurmamıştır. Tam olarak böyle bir cümle kuracak bir insan değil. Barış daha güzel cümlelerin adamıdır. Starbucks'a mı gitsek ya demiş olabilir. Kendi başıma olsam asla gidemezdim Starbucks'a. Mevzu ana akım zımbırtılara karşı olmak değildi elbette. Kendimi oraya giden insanlardan hep daha yetersiz görüyordum, o yüzden sosyal anlamda beni yediye katlayacak

Diyebilirsiniz ki, ulan daha biraz önce kahve siparişi verecek özgüvenin yoktu senin, ne ara Chemex üzerinden ders vermeye başladın? Deyin, rahat olun, burası ziyadesiyle kendi ayakları üzerinde durabilen hatta amuda bile kalkabilen bir ortam.

bir arkadaşımın rehberliğinde gidecek olmaktan dolayı sevinçliydim. Ancak beni heyecanla karışık bir stres basmıştı. Özgüven problemlerimden kaynaklanan ortama ayak uyduramamak, dalga konusu olmak gibi gerçek dışı ihtimaller beni korkutuyordu. Sonunda varmıştık Starbucks'a. Muhteşem kahve kokuları eşliğinde sıraya girdik. Günümüzde kahveciler dışarıya o kadar kahve kokusu yaymıyor, ya da covidten öncesinde alabildiğimiz kadar iyi koku alamıyoruz, bilemem. Kafamı kaldırdım, menüye

baktım. İsmi utanmadan söyleyebileceğim tek şey latte gibi duruyordu. Orta boy latte sipariş verdim. Grande mi deniyordu? Grande de dedim tabi biraz utanarak. Bu stresli kahve siparişinin ardından kapı kenarındaki koltuklara oturduk. Bardağı taktıkları şu plastik kapağı biberon gibi emmek suretiyle kahvemi içmeye çalıştım. Emmek dediysem de cidden emmedim tabi yahu, sıcak olduğu için yavaş içebiliyordum. Ama çok beğen-

miştim. Evde içtiğim sütlü kahveler gibi değildi. Tabi yine de o kahvelerin nasıl yapıldığını bilmiyordum. Merak da etmiyordum. Meraklı bir çocuktan banane yav kafasında bir ergene dönüşmüştüm belki de bilemem. Belki de bana dokunmayan yılan bin yaşasın diyordumdur. Belki de kahvenin nasıl yapıldığını merak etmek benim haddime değildi. Ben kahve adamı değildim, Starbucks adamı hiç değildim. Ama evde Starbucks tarzı latte nasıl yapılır videolarından yola çıkarak bir şeyler deniyordum. Kavanozda süt köpürtmeye çalışıyordum ancak yapamıyordum çünkü bizdeki kavanozların kapakları sızdıırıyordu. Sıcak süt dolu kavanozu da çıplak elle tutup çalkalamaya çalışınca tam bir bayram oluyordu.

O günden sonra kahvecilere yolum düşmeye başladı ancak ismini söylemeye daha az utandığım bir başka ürün olan filtre kahveden başka bir şey tüketemiyordum. Günümüzde filtre kahveye de burun kıvrılmaya başlandı, şimdi de üçüncü nesil filtre kahve demleme yöntemleri meşhur. Ancak ne kadar Chemex ile demlenen kahveleri sevsem de, bu arada doğru okunuşu kemeks'tir, çemeks denmesi yanlıştır; yine de bu demek değildir ki kemeks'e çemeks diyen barista kötü kahve demler. **İsimler yalnızca birer etikettir.** Diyebilirsiniz ki, ulan daha biraz önce kahve siparişi verecek özgüvenin yoktu senin, ne ara Chemex üzerinden ders vermeye başladın? Deyin, rahat olun, burası ziyadesiyle kendi ayakları üzerinde durabilen hatta amuda bile kalkabilen bir ortam. Yine cümleyi bitiremedik. Ne kadar Chemex yöntemiyle demlenen kahveleri sevsem de kalabalık kafelerde baristaları uğraştırmamak adına sipariş vermiyorum. Daha küçük ve sakin-loş ışıklı olmamak kaydıyla- kafelerde, acaba sizi uğraştırır mıyım diye soruyorum. Zamanı tekrar geri alalım. Filtre kahve tüketimi sıklaştırmam ve kendi tabirimle "analog" kahveye geçişim evde french press bulmamla başladı. Evet analog

kahve. Granül kahveler bana dijital hissiyatı verirken çekirdekten demlenen kahveler, bizde kahveler çekirdekten yetişir hehehe, hep analog gibi gelmiştir bana. Mesela güneş enerjisiyle ısınan suyla duş alırken analog suyla yıkanyormuş gibi hissederken, şofbenle ısınmış suyla duş alırken dijital suyla yıkıyor gibi hissedirim. French press'i evde bulunca hemen bir market uygulamasından -isim vermeme sebebim reklam vermemek değil, zira şimdiye kadar bir sürü marka saydım, hangisi hatırlamıyorum, büyük ihtimalle Getir'dir, çünkü o zamanlar diğer firmalar market işine girmemişti sanırım.

Sam, mesela, Yemeksepeti önce yemek sonra market olarak büyümüşken Getir tam tersini yapmıştı yanlış hatırlamıyorsam, yanlış hatırlıyorsam da bir önemi yok zaten- french press'e uygun filtre kahve siparişi verdim. Dışarıdan alırken yine utanabilirdim ancak burada iki düğmeye basıyorsun getiriyorlar, bizzat muhatap olmuyorsun, ki emekçi marketçilerimizle muhatap olmaktan büyük şeref duyarım. İnternette baktığım tariflere göre kahve mi demledim. Ve işte o an... Benim için tamamen yeni bir sayfa açılmıştı. Granül kahveye veda vaktiydi. Yar saçların lüle lüle, sahte kahve sana güle güle. Evet, yıllarca bana yarenlik etmiş granül kahveyi tek celsede sahte ilan edebilmişim. Bu dünya böyle bir dünya. Eninde sonunda eleştirdiğimiz insanlar gibi olacağımız bir dünya; en önemlisi ise, zaten en başından beri eleştirdiğimiz kahveler gibi olduğumuz bir dünya: **Sahte ve granül**. Bu arada granül ne demek bilmiyorum, bakıp geleceğim. Baktım geldim. Tam olarak öğrenmiş değilim ama eskisinden daha biliyorum. Sonuçta bilmemek değil öğrenmemek ayıp. Her zaman çabayı takdir eden bir millet olmuşuz ne güzel. Azimle sıçan duvarı deler mesela. Yokuşta akmayan ter, inişte gözyaşına dönüşür. Bekledim de gelmedin, sevdiğimi bilmedin. İşte bu şekilde filtre kahveyle daha samimi olduk. Ama filtre kahve demlemeyi bırakıp tekrar sade granül kahve içtiğim bir ara dönem olduğunu hatırlıyor gibiyim. Ee ne demişler: "Yanıdakiyle yaşlanır, aklındakiyle ölürsün". Belki de Fransız basını yüzündendir. Fransız basını demişken, Napolyon filmini sinemada izleyecektim, onu unuttum. Neyse ki Fransız basını filme tepkiliymiş sanırım. Yanlış hatırlıyor da olabilirim. Ama işte granül kahveye geri dönüşümde hala o sahtelik damgasını kafamdan silemedim. Zaten sonra granül kahveyi tekrar terk ettim. Bu sırada sipariş edebildiğim kahvelere Americano da eklendi. Ancak nasıl yapılır, espresso nedir, su nedir hiçbir fikrim yoktu. Gerçi suyla ilgili üç fikrim olabilir. Bu

süreçte fark ettim ki, kahve demleme olaylarını seviyorum, çok yavaş bir şekilde bir şeyler de öğreniyorum. Ancak hala kahvecilerdeki makinelere takılan kaşığa benzeyen zımbırtıların ne olduğunu bilmiyordum. Hala kendimi kahveye layık görmüyordum, görsem öğrenirdim. O sırada üniversitenin ikinci sınıfında, ki ilk yüz yüze üniversite yılımdır, bir arkadaşımla gittiğimiz bir kahveci vardı. Arkadaşım V-60 ile demlenen kahveyi çok severdi, farklı yöresel kahveler denerdi, ancak ben hiçbir şey anlamazdım. Öğrenmeyi çok isterdim çünkü kahve demleme işi gerçekten bir sanat gibi gözükmeye başlamıştı benim için. Ancak üzerimdeki kahve konusundaki özgüvensizliği bir türlü atamadığım için hala kahveyle ilgili bir şeyler öğrenmeye kendimi layık görmüyordum. Gittiğimiz o kahvecide de sipariş vermeye utandığım için arkadaşım benim adıma sipariş verdirirdim. Güzel kahvelerdi bunlar. Bu şekilde evde ve dışarıda filtre kahvelerle ve americanoyla samimi olmuşum. Yine de kahve hayatımda çok önemli bir yer kaplamıyordu.

Kahveyle ilişkiyi ilerletme meselesi, üniversitenin üçüncü sınıfında kafama yerleşmişti. İkinci dönem değişim öğrencisi olarak Polonya'ya gidecektim. Tek gruplu espresso makineleri

Fermantasyon bakterilerinden rüşvet aldığım doğrudur.

orada ucuzdu. Evet bu sırada espresso makinesini, parçalarını, nasıl çalıştığını da öğrenmeye başlamıştım. Gelirken bir makine getireyim diyordum ancak son zamanlarda hem çok param kalmamıştı hem de valizimde yer yoktu. Bu arada valiz-bavul farkını bilmiyorum. Ben de Türkiye'ye döndükten sonra ucuz bir espresso makinesi almayı kafaya koymuştum. Bu sırada kahvelerle ilgili araştırmalar yapıyor ve bolca espresso

ve espresso bazlı içeceklerin hazırlanış videolarını izliyordum. Daha önce de söylediğim gibi, bu iş bir sanat olmuştü gözümde. Ben şarap ve bira yapımına karşı da çok büyük bir sanatseverlik besliyorum. Benim için üzümünden şarap yapımı da arpadan buğday yapımı da hatta süttten yoğurt yapımı da büyük ve kadim bir sanat. **Fermantasyon bakterilerinden rüşvet aldığım doğrudur**. Kahve demlemeyi de benzer bir yere konumlandırmıştım. Ara sıra sosyal medyada yapılan paylaşımlarda kahveyle ilgili çok takıntılı olan insanlarda bir aptallık olabileceği ihtimaline değiniliyor. Üstüme alınıyorum biraz. Sonra diyorum ki insanların şu saçma dünyada keyif alabileceği, tutku besleyebileceği uğraşları ve merakları olmaları ne kadar güzel. Ben bir şey

satın almadan önce, alacağım şeyi ne kadar çok istesem de, maddi olarak kendimi suçlu hissetmemek adına gerçekten istiyor muyum diye çok düşünür ve almayı ertelersem sonsuza kadar iptal ederim. O yüzden kahve işini daha iyi öğrenmeye niyet ettikten sonra makine almayı ne kadar çok istesem de, makineyi alacağım gün alışveriş merkezine gitmeden -bu alışveriş merkezinin neresi olduğunu söylemeyeceğim, sanki sizin de çok umurunuzda- dedim ki ulan bunu istiyor musun gerçekten ve oturdum evin oradaki bir zincir kahveciye bir double espresso içtim. Gayet keyif aldım ve gittik annemle makineyi aldık. Evet çok saçma bir karar alma şekli biliyorum. Mağazada yalnızca teşhir ürünü olduğu için kargoyla kutulu ürün yolladılar. Bir kere de aynı şekilde gitar siparişi etmiştim. Kırık gelmişti. Üzücü olmuştu. Günlerce heyecanla almayı bekliyorsun, sonra alacağım sanarken sıfırı mağazada yok, mecbur kargo bekliyorsun. Üstüne kırık geliyor. Üzücü. Bu arada teşhir ürünleriyle bir problemim yok ama yine de insan Türkiye ekonomisinde o parayı verince ilk ben kullanayım istiyor. Neyse, kahve makinemiz geldi. Bu sefer de portafiltrenin içindeki sepeti çıkaramadım. Hani şu kaşığa benzeyen zımbırtı. Artık bende de vardı ondan hehehe. Aldım mağazaya götürdüm, ama bu sefer ne kadar utansam da başım dik. Çünkü öğrenmeye çalıştığımı söylüyordum her yerde. **Öğrenmeye çalışıyorum cümlesi sanki beni insanların dalga geçmesinden koruyacak sihirli bir kalkan gibiydi**. Meğer zaten o sepet kolay çıkması gereken bir şey değilmiş. İşte böylece öğütülmüş kahve çekirdekleriyle takılırken işleri biraz daha ilerletiyim dedim ve bir kahve öğütücü almaya karar verdim. Havalara bak sen, daha geçen sene kahve sipariş vermeye utanan adam şimdi de kahve taze öğütülmemiş kahveyi beğenmez olmuş. İlk öğütücü espresso için gereken incelikte öğütemedi, iade ettim. İkincisi kullanılmış geldi, iade ettim. Üçüncüde iyi bir öğütücüyü tutturmış gibi oldum. Genelde benim işlerim böyle yamuk yumuk olur. Ama kahve yapmayı öğrenirken çok fazla kahve israf ettim, çok fazla mutfak batırdım ama kendimi geliştirdim! O dönemlerde paramı sürekli kahve ekipmanlarına harcıyordum. Hala da bazılarının taksitini ödüyorum. **Ayranım yok içmeye, tahtirevanla giderim kahve içmeye**. Kahve konusunda özgüven de kazanmıştım. Kahvecilerde rahattım, knowledge is power. Yav zaten kahve neden hakkında özgüven bahsi yapılacak bir şey olsun ki? Bende biraz salaklık olduğu doğrudur. İade ettiğim ilk öğütücünün öğüttüğü kahveyle ilgili uzman fikri almak için kahveyi ufak bir kavanozda cebime koyup arkadaşlarımla sipariş vermeye utandığım kahveciye gidip danışmışlığım da var. Vaziyet ne kadar komik olsa da eğitime tam destek. Sağ olsun adam da çok güzel yardımcı olmuştu. Gel zaman git zaman, ilgim birkaç ay önce kadar aktif kalmadı. Hala çok severim kahve içmeyi. Bu haftaya kadar sert koyu kahve sevgim azalmış, yerine vanilyalı latte içmişim.

Ne olduysa bu hafta tekrar sert kahvelere döndüm. Şu sıralar içimde bir karalık var zaten bir türlü aydınlatamadığım. Bakalım hayat ne getirecek. Bir aydınlık getireceğini ümit ediyorum. Çekirdek kahve almanın maddi yükü altında ezildiğimden, biraz da almaya üşendiğimden şu sıralar çok sevgili kuzenim Semih'in doğum günü hediyesi olarak aldığı öğütülmüş filtre kahve

ile idare ediyorum. Ancak birkaç gün önce bir gelişme oldu. Bir tanıdığımız Almanya'dan hediye olarak Nescafe'nin granül "espresso" sunu getirmiş. Yanında hediye tatlı bir espresso bardağıyla birlikte. Denedim. Granül kahve içmek her ne kadar kırık bir bardaktan su içmek gibi olsa da yaşamışlıkların hatırına elbette tadacaktım. Bunca yılı kolayca çöpe atabilecek bir insan değilim. Özlemiş miyim? Hayır. Bunun üzerine düşündüm mü? Hayır. Bunun üzerine düşünmeme sebebim kahve üzerine düşünülecek bir şey olmadığı için değil -üzerine 10 sayfa yazılacak bir şey de değil- kafam o sıra meşgul olduğu içindi. Çok felsefi bir şey söyleyecek gibi görünmüş olabilirim ancak söylemem. Ama granül kahveyle tekrar karşılaşmak, dünyanın ne kadar anlamsız ve küçük olduğunu hissettiğim bu günlerde saçma bir döngünün başına dönmüşüm gibi hissettirdi. O özgüvensiz çocuk ve kafası karışık adam mutfakta birlikte kahve yapıyordu. Ancak granül kahveyle ilişkimizin adını koymam gerektiğini, granül kahve kavanozuyla aramda geçen bir diyalogdan sonra fark ettim. Mutfaktaki garip dolabımızı -kiler dolap dedikleri cins zımbırtı- açtım. **Kapısının tekerlekleri yamuk olduğu için parkeyi çizerek açıldı. Parkeyi başka gün de çizmiş olabilir. Bu yazının tamamında kronolojik hatalar olabilir. Ben tarihçi değilim, yazar hiç değilim**. Dolapta kavanozdaki öğütülmüş filtre kahveyi arıyordum ve buldum. Karşımda da üzerinde "Typ Espresso" yazan Almanya'dan hediye granül kahve vardı. Almanya'dan hediye deyince de şansölye hediye etmiş gibi oldu. Almanca pek bilmem, ancak typ kelimesinin tip anlamına geleceğini tahmin ederek markanın "ya bu işte espresso tipinde bir şey" mesajını vermeye çalıştığımı düşündüm ve eğilerek dedim ki: **"Beni kandırabilirsin ama Almanları kandıramazsın!"**. Başlığı "Beni kandırabilirsin ama Almanları kandıramazsın" yerine Beni kandırabilirsin ama Almanları asla" koydum çünkü böyle söyleyince sanki çok elzem bir şey söylemişim gibi duruyordu. Bu aralar Almanlarla dargınız ve dargınlığımız ne kadar sürer bilmiyorum ama bu yine de Almanları kandırabilecekleri anlamına gelmiyor. Kahvenizi için tadını çıkarın. Güzel bir hobi, güzel bir merak. Demleyin, demlenin.